

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.538/2017/11.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró, Dr. Gyurán Ildikó bíró

Felperes: Trossa Flectere Kft. (1053 Budapest, Veres Pálné u. 9. fszt. 6.)

A felperes képviselője: (1053 Budapest, Veres Pálné u. 9.,
ügyintéző ügyvéd:)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az alperes képviselője: Dr. Nacsa Mónika kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 23.

A felülvizgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 2017. január 25-én kelt 1.Kf.650.091/2016/4. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. április 26-án kelt 3.K.30.472/2016/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.091/2016/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000.- (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 3.500.000.- (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes piaci jelzések alapján észlelte, hogy a Cloulyn Pro Ltd. (a továbbiakban: Ltd.) és a felperes jogelődje, az Assort Flex Kft. (a továbbiakban: felperes) a Lavylites márkanév alá tartozó kozmetikai termékek népszerűsítése során azoknak számos gyógyhatást, egészségre gyakorolt, illetve egyéb hatást tulajdonított.

Az alperes határozata

- [2] Az alperes 2014. június 6-án indított versenyfelügyeleti eljárása eredményeként hozott,

Kfv.VI.37.538/2017/11.

Vj/055-189/2014. számú határozatában megállapította, hogy az Ltd. és a felperes 2013. augusztus 1-től 2015. novemberig a Lavylites márkanév alatt forgalmazott kozmetikai termékek népszerűsítése során tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósítottak meg azzal, hogy megalapozatlan állítások jelentek meg egyrészt a termékek gyógyhatására; másrészt az emberi szervezetre, egészségre gyakorolt hatására; harmadrészt egyéb hatására (a termékek hatékonyságára, alkalmasságára, előnyeire) vonatkozóan. E magatartásukkal a vállalkozások megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat az Fttv. mellékletének 17. pontja, valamint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bg) és bj) alpontjai szerinti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatra tekintettel. A jogsértés megállapítása mellett az alperes kötelezte az Ltd.-t 50.000.000.- (ötven millió) forint, a felperest pedig 40.000.000.- (negyven millió) forint versenyfelüyeleti bírság megfizetésére.

A kereseti kérelem

- [3] A felperes a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) az alperes határozatának felülvizsgálatára irányuló keresetet nyújtott be. Elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését; másodlagosan az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására történő kötelezését; harmadlagosan az alperesi határozat oly módon történő megváltoztatását kérte, hogy a bíróság a határozat felperessel szemben jogsértést megállapító és versenyfelüyeleti bírságot kiszabó rendelkezéseit helyezze hatályon kívül; negyedlegesen kérte, hogy a bíróság úgy változtassa meg az alperes határozatát, hogy a versenyfelüyeleti bírság összegét 1.000.000.- (egymillió) forintra mérséklje.
- [4] A felperes keresetlevelében sérelmezte, hogy az alperes a felperes magatartásának vizsgálatára nem rendelkezett hatáskörrel. Érvelése szerint még ha az alperes rendelkezett volna is hatáskörrel, akkor sem lett volna helye jogsértés megállapításának és bírság kiszabásának, mivel a felperes magatartása nem volt jogsértő, illetve ennek hiányában is, a tényállás a jogsértés megállapíthatóságához szükséges mértékben nem volt tisztázható, ezért az alperesnek a felperessel szemben az eljárást végzéssel meg kellett volna szüntetnie.
- [5] Annak körében, hogy a felperes miért nem követett el jogsértést, kiemelte, hogy az Fttv. 9. §-a szerinti felelősségi szabály a felperessel kapcsolatban nem alkalmazható, mert a felperesnek a Multi Level Marketing (a továbbiakban: MLM) hálózat tagjainak cselekményei nem tudhatók be, a vizsgált kereskedelmi gyakorlatok nem a felperes cselekményei.
- [6] A felperes szerint az alperes vállán nyugszik a bizonyítási teher és kötelezettség, melynek mércéjét a büntetőjogias versenyjogban a kétséget kizáró bizonyítási sztenderd jelenti; amennyiben a jogsértést a versenyfelüyeleti eljárásban az alperes nem kellően bizonyította vagy az nem bizonyítható, nincs helye bírság kiszabásának.
- [7] A felperes által előadottak szerint még abban az esetben is csupán egy szimbolikus, 1.000.000.- (egymillió) forint összegű bírság kiszabása lett volna indokolt, ha a jogsértést a terhére meg lehetett volna állapítani.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes keresete nem volt alapos, ezért azt elutasította.
- [9] Ítéletében az alperes hatáskörének fennállásával kapcsolatban az Fttv. 10. § (3) bekezdése, illetve az Fttv. 11. § (1) bekezdése alkalmazásával rögzítette, hogy az alperes helyesen állapította meg a gazdasági verseny érdemi érintettségét, amely egyúttal megalapozta az alperes hatáskörét is.
- [10] A felperes jogsértésért való felelőssége körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az Fttv. 9.

Kfv.VI.37.538/2017/11.

§ (1) bekezdése szerinti felelősségi szabály a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért való felelősséget nem a jogsértéssel összefüggő tevékenységhez köti, hanem ahhoz, hogy kinek állt elsődlegesen közvetlenül érdekében az adott kereskedelmi gyakorlat. A felperesnek a kozmetikumok értékesítéséhez, eladása ösztönzéséhez fűződő közvetlen érdekeltsége bizonyított volt a vizsgált kereskedelmi kommunikációk vonatkozásában. Az a körülmény, hogy a közvetlen érdekeltség más vállalkozások esetén is kimutatható, a felperes felelősségét nem menti ki. Közömbös az is, hogy a felperes üzemeltette-e a weboldalakat, amelyeken keresztül a reklámok megjelentek, illetve az is, hogy a felperesnek volt-e, lehetett-e bármilyen ráhatása azok tartalmára, vagy az azokat fenntartók tevékenységére.

- [11] A vizsgált kereskedelmi kommunikációs gyakorlat értékelése körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a kifogásolt állítások valóságtartalmát sem a közigazgatási eljárás, sem a per során nem bizonyította, holott a bizonyítás az Fttv. 14. §-a alapján elsősorban a felperest terhelte. Leszögezte, hogy önmagában a felperes erre vonatkozó állítása nem tekinthető bizonyítéknak, ahogyan a vásárlóknak a termékekkel kapcsolatos pozitív kicsengésű előadása sem, hiszen az alperesnek eljárása során nem azt kellett vizsgálnia, hogy a termékek vásárlói elégedettek-e, hanem azt, hogy a kereskedelmi kommunikáció során a termékekkel kapcsolatban állított hatások (pl. gyógyhatás, egészségre vonatkozó hatás) valóban jellemzik-e. Nem volt helytálló a felperes hivatkozása az alperes által lefolytatott bizonyítás nem megfelelő szintjére sem.
- [12] A bírságszabás során az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. §-a szerinti mérlegelésnél irányadó szempontokat számba vette és határozatában részletesen elemezte, értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket. A kiszabott bírság nem tekinthető túlzottnak vagy aránytalanul magasnak, megfelel a speciális és generális prevenció céljainak.

A másodfokú ítélet

- [13] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: másodfokú bíróság) az elsőfokú bíróság határozatát jogerős ítéletével helybenhagyta.
- [14] A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel azonos kereseti érvrendszer mentén eljárva vizsgálta az alperesi határozat jogszerűségét, az alperes hatáskörének fennállását, a felperes jogsértésért való felelősségét. Helytállóan foglalt állást a tekintetben, hogy az alperes a releváns tényállást valóságosan tárta fel, a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján törvényes jogi következtetéseket vont le és jogszerűen alkalmazta a jogkövetkeztetéseket is. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helytálló és okszerű jogi következtetéseivel, az azok alapján hozott döntésével és annak indokolásával maradéktalanul egyetértett, az elsőfokú bíróság indokait nem ismételte meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a Kúriát, hogy azt, tekintettel arra, hogy az Fttv. 10. § (3) bekezdésével és 11. §-ával, ezek hiányában is a 9. §-ával ellentétes, helyezze hatályon kívül és helyette, illetve az elsőfokú bíróság ítélete helyett hozzon új határozatot, amelyben az alperes határozatát elsődlegesen hatályon kívül helyezi; ennek hiányában másodlagosan hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi; ennek hiányában harmadlagosan megváltoztatja akképp, hogy az alperesi határozat felperessel szemben jogsértést megállapító és versenyfelügyeleti bírságot kiszabó rendelkezéseit hatályon kívül helyezi; ennek hiányában negyedlegesen, mivel a jogerős ítélet a Tpv. 78. § (3) bekezdésével ellentétes, megváltoztatja akképp, hogy a versenyfelügyeleti bírság összegét 1.000.000.- (egymillió) forintra mérséklí.
- [16] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott eljárási és anyagi jogi jogsértések

Kfv.VI.37.538/2017/11.

lényegében megegyeznek a keresetlevelében és a fellebbezésében foglaltakkal.

- [17] A felperes az alperes hatáskörével kapcsolatosan az Fttv. 10. § (3) bekezdésére és a 11. §-ra hivatkozva kifejtette, hogy a gazdasági verseny érdemi érintettsége nem állapítható meg, így a kereskedelmi kommunikáció vizsgálatára az alperesnek nem volt hatásköre. Ennek alátámasztására az alábbi érveket hozta fel. Egyrészt a felperes nem folytatott kereskedelmi gyakorlatot, az egyes, Lavylites márkanév alá tartozó termékekkel összefüggésben legfeljebb azt állította, hogy azok a kozmetikai termékeken belül mely termékkategóriákba (bőr-és hajkondicionálók, illetve szájápoló termékek) tartoznak rendeltetésük szerint. Másrészt csupán egyetlen, ráadásul előzetes regisztrációhoz kötött, és nem is a felperes üzemeltetésében, tulajdonában lévő weboldalon (www.lavylites.com) jelenik csak meg a kereskedelmi kommunikáció. Harmadrészt a felperes árbevétele nem ad alapot a hatáskör megállapíthatóságára. Negyedrészt az érintett piacon a részesedése jelentéktelen. Ötödészt a felperesnek az MLM disztribúciós rendszerrel nincsen semmilyen kapcsolata.
- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében nem csak az alperes hatáskörének vitatása, de az Fttv. 9. §-ának alkalmazhatósága kapcsán is rögzítette, hogy valójában nem folytatott kereskedelmi gyakorlatot, mivel mindössze azt állította, hogy a termékei a kozmetikai termékeken belül mely termékkategóriákba (bőr-és hajkondicionálók, illetve szájápoló termékek) tartoznak rendeltetésük szerint. Ezek az állítások pedig nem minősülhetnek olyanoknak, amelyek alapján a termékeknek bármilyen gyógyhatás vagy egészségre gyakorolt hatás lenne tulajdonítható, ezért azok fogalmilag sem lehetnek megtévesztők, elméletileg sem eshetnek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma alá. A felperes azt állította, hogy nem gondoskodott semmiféle tájékoztató anyagról, az MLM hálózattal kapcsolatos tevékenysége pedig csupán abban áll, hogy a www.lavylites.com weboldalon keresztül értékesíti a Lavylites termékeket a hálózat tagjai részére azt követően, hogy az egyes tagok regisztrálták magukat. Az MLM hálózatot és a www.lavylites.com internetes oldalt is az Ltd. üzemelteti. A felperes csak a weboldal rendelési és fizetési felületét üzemelteti, továbbá a felperes által üzemeltetett online ügyfélszolgálat a fizetéssel és a termékek kiszállításával kapcsolatos kérdésekben működik közre. A termékek felperes általi népszerűsítése csupán abban áll, hogy az egyes termékek CPNP regisztrációban szereplő adatai (jellemzően a termékkategória és az összetevők) és a vételár megtekinthetők a weblapon. A felperes szerepe az, hogy a termékeket megvásárolja és azokat az Ltd. által üzemeltetett internetes oldalon az Ltd. által üzemeltetett MLM hálózat tagjainak értékesíti azzal, hogy a termékek vételára a felperes számlájára kerül jóváírásra. A felperes további szerepe az értékesítésben az, hogy az MLM hálózat tagjai által megvásárolt termékeket a hálózat tagjai számára futárszolgálat útján megküldi. A felperes úgy ítéli meg e körülményeket, hogy ő teljesítési segédként működik közre az értékesítésben azáltal, hogy összetett adminisztratív szolgáltatást nyújt és a termékeket a hálózat tagjai részére megküldi. Szerinte a felperesnek az Fttv. 9. §-a alapján az MLM hálózat tagjainak cselekményei nem tudhatók be, mivel a felperes és a hálózati tagok között nincs semmilyen szerződéses vagy egyéb jogviszony. Az MLM rendszer olyan mértékben különbözik a hagyományos disztribúciós rendszerektől, hogy a tagok magatartásáért kizárólag a rendszert üzemeltető Ltd.-t lehetne felelőssé tenni, a felperest nem. A felperes szerint az alperes határozatának 168-180. pontjai nem támasztják alá a felelősségét. A dokumentumok egy helyről való eredéséből még nem következik, hogy azok tőle származnak, az „in dubio pro reo” elv alapján e körülmény nem értékelhető a terhére. Felelősségének megállapítására egyéb tényezők sem alkalmasak. A felelősség kérdéskörében hivatkozott továbbá arra is, hogy az alperes egy korábbi ügyben (Vj/172/2006.) hozott határozatában foglaltakkal ellentétes következtetésre jutott, amikor a felperes magatartását jogsértőnek minősítette az MLM hálózat tagjai által folytatott kereskedelmi gyakorlat tekintetében. Ez a felperes szerint sérti a jogállamiságnak az Alaptörvény B. cikk (2) bekezdése szerinti alapelvét, mivel a vállalkozások joggal várhatják el, hogy az alperes tartsa magát a korábbi gyakorlatához, hiszen maga is elvárja, hogy a piaci szereplők azt a döntéseiknél figyelembe vegyék.
- [19] A felperes szerint, mivel nem állapítható meg a felperes jogsértésben való részvétele, a

Kfv.VI.37.538/2017/11.

jogerős ítélet jogszabályba ütközik. Ennek hiányában is, az alperes által kiszabott versenyfelügyeleti bírságnál lényegesen alacsonyabb összegű, jelképes bírság lenne csak indokolt. A felperes e körben a felelősségi kérdésekkel kapcsolatos érveit ismételte meg. E szerint a termék értékesítéséből származó árbevétel alapulvételével történő bírságkiszabás aránytalan, mivel a jogsértést egy olyan értékesítési hálózat tagjai követték el, amellyel a felperes csak mint teljesítési segéd áll kapcsolatban és amelynek működésére nincsen ráhatása. A felperes a felülvizsgálati kérelmében az alperesi bírságszámítással kapcsolatos érveit részletezve előadta továbbá, hogy az alperes Bírságközleménye (a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2015. számú közleménye a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól) alapján a jogsértéssel járó becsült költségekből kellett volna kiindulnia.

- [20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását, egyben a felperes valamennyi felülvizsgálati kérelmének elutasítását kérte megismételve perbeli okfejtését. Kérte továbbá a felperes felülvizsgálati költségeiben történő marasztalását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [22] A Kúria mindenképp előtt hangsúlyozza, a versenyügyek sajátja, hogy a jogalkotó kétfokú rendes bírósági eljárást tesz lehetővé, de a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését csak a fellebbezésben támadott körben vizsgálhatja. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendkívüli perorvoslatként funkcionáló felülvizsgálati eljárásban a vizsgálható kérdések köre még szűkebb, a jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül. A felülvizsgálati eljárásnak nem képezheti olyan kérdés a részét, amelyről a jogerős ítélet, illetve a közigazgatási határozat sem rendelkezett.
- [23] A Kúria előtt zajló felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.
- [24] A közigazgatási per lényege, hogy a bíróság a hatósági eljárás és a meghozott döntés törvényességét ellenőrzi. A rendkívüli perorvoslatban a jogerős ítéletben megállapítottak jogszerűségi vizsgálatára kerülhet sor.
- [25] A Kúria először a felperesnek az alperes hatásköre hiányával kapcsolatos hivatkozásait vizsgálta.
- [26] Az Fttv. 10. § (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt akkor jár el az alperes, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. § (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettsége megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – az alábbi szempontok irányadóak: az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére; vagy a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. Az Fttv. 11. § (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg, vagy b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, vagy c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
- [27] A felperesnek az alperes hatásköre hiányának alátámasztására felhozott azon érve, hogy csak a termékkategóriákat nevezte meg, ezért nem folytatott kereskedelmi gyakorlatot, nem volt

Kfv.VI.37.538/2017/11.

összefüggésbe hozható az alperesi hatáskör megállapíthatóságával. Ez ugyanis a vizsgált kereskedelmi gyakorlat jogsértő jellegének a megítélésével kapcsolatos körülmény. Az, hogy az alperesnek van-e hatásköre a kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára, csak az Fttv. 10. és 11. §-a alapján dönthető el. Mindazonáltal megállapítható, hogy az alperes által kifogásolt egyes tartalmak jóval többek, mint pusztán a termékkategóriák felsorolásai. Az alperes határozatának I. számú mellékletében példálózó jelleggel is kb. 30 oldalnyi kommunikációs tartalom került összegyűjtésre, amelyek nyilvánvalóan tartalmazznak gyógyhatás állításokat, egészségre vonatkozó, illetve egyéb állításokat.

- [28] A felperes másik érve arra, hogy az alperes nem rendelkezett hatáskörrel az volt, hogy az alperes által sérelmezett kereskedelmi kommunikáció mindössze egy weboldalon jelent meg. A Kúria ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az alperes határozatának 55. pontjában foglalja össze a vizsgált kereskedelmi gyakorlat során alkalmazott kommunikációs eszközöket, melyek konkrét tartalma a versenyfelügyeleti eljárás iratanyagában teljes körűen megtalálható. Ezek ismeretében nyilvánvalóan nem csupán egyetlen internetes oldalhoz, a www.lavylites.com -hoz köthető a felperes kommunikációja, hiszen voltak fogyasztóknak vagy disztribútoroknak adott tájékoztató anyagok; ezen kívül volt disztribútorok által alkalmazott nyomtatott kommunikációs eszköz (a Mezőföldi Élet 2014. januári száma); kb. tíz különböző internetes honlapon szerepeltek a vizsgált termékekkel kapcsolatos tartalmak; illetve az alperes határozatának 69-76. pontjaiban részletezettek szerint termék-és üzleti bemutatókon is népszerűsítették a Lavylites termékeket.
- [29] A felperes az alperes hatáskörének megállapíthatóságát saját árbevételét figyelembe véve sem látta megalapozottnak. A Kúria ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy a felperes nyilatkozata szerint a jogsértéssel érintett időszakban (2013. augusztus 1-től 2015 novemberéig) a vizsgált kereskedelmi kommunikációval érintett termékcsaládhoz tartozó termékekből a felperesnek több mint két milliárd forint bruttó árbevétele származott. A Kúria megítélése szerint a 100%-ban a kifogásolt kereskedelmi kommunikációhoz köthető árbevétel milliárdos nagyságrendjére való tekintettel az alperes az Fttv. 11. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogszerűen vette figyelembe hatásköre megállapíthatóságánál a felperes árbevételére vonatkozó adatokat, okszerűen következtetett azokból a kereskedelmi gyakorlatnak a gazdasági verseny érdemi befolyásolására való alkalmasságára.
- [30] A felperes szerint az alperes hatásköre a felperes „érintett piaci részesedésének” jelentéktelen voltára tekintettel sem állapítható meg. Míg keresetlevelében ezt ki is fejtette, a felülvizsgálati kérelmében nem részletezte ezzel összefüggő érveit. A Kúria rávilágít, hogy az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontjában irányadó szempontként a kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagysága (és nem érintett földrajzi piac), illetve a jogsértéssel érintett áru mennyisége (és nem érintett termékpiac) jelenik meg. Az érintett piac kapcsán a piac sajátosságai (és nem a vállalkozás piaci részesedése) mérlegelendők. A felperes egyébiránt sem a kozmetikai termékek piacára, sem egy ennél szűkebb piacra (pl. gyógyhatású vagy egészségre ható kozmetikumok piacára) vonatkozóan nem csatolt bizonyítékokat, ezért a saját piaci részesedésére vonatkozó állítása megalapozatlan, abból nem vonható le a verseny érdemi befolyásolására való alkalmasságra, ezáltal az alperes hatáskörének meglétére vagy hiányára vonatkozó megalapozott következtetés.
- [31] Az MLM disztribúciós rendszerrel kapcsolatban maga a felperes sem vitatta, hogy az több mint három megyére kiterjedő hálózat. A felperes az alperes hatásköre hiányának alátámasztására felhozott érveiben arra hivatkozott, hogy az MLM rendszerrel semmilyen kapcsolata nincs azon felül, hogy az MLM rendszer tagjaival a felperes adásvételi szerződéseket köt. A felperes ezen érvének a jogsértésért való felelőségének megállapíthatósága szempontjából lehet jelentősége, nem az alperes hatásköre létének vagy nemlétének vizsgálatakor, ezért a Kúria az ezzel kapcsolatos álláspontját alább, az Fttv. 9. §-ával összefüggésben fejt majd ki.
- [32] A Kúria megállapította, hogy mivel az alperes vizsgálata által érintett kereskedelmi gyakorlat több internetes oldalon, illetve több mint három megyében kiépített disztribútori hálózat útján

Kfv.VI.37.538/2017/11.

zajlott, valamint jelentős árbevételt generált, ezért az elsőfokú bíróság az alperes hatáskörével kapcsolatosan helyesen foglalt állást, illetve a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben a felperes ezzel összefüggő keresetét helyesen tartotta megalapozatlannak, hiszen az Fttv. 11. §-ára alapítottan az alperes jogszerűen állapította meg a vizsgált kereskedelmi kommunikáció tekintetében a gazdasági verseny érdemi befolyásolására való alkalmasságát, így saját hatáskörének meglétét.

- [33] A felperes jogsértésért való felelősségének hiányával kapcsolatos érvei a Kúria megítélése szerint az alábbiakra tekintettel nem megalapozottak.
- [34] Az Fttv. 9. § (1) bekezdésben rögzített ún. „érdek-elv” alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
- [35] A felperes a felelőssége megállapíthatóságának vitatása körében azt állította, hogy egyáltalán nem is folytatott kereskedelmi gyakorlatot, hiszen mindössze annyit állított, hogy a termékek a kozmetikai termékeken belül mely termékkategóriákba (bőr-és hajkondicionálók, illetve szájjápoló termékek) tartoznak rendeltetésük szerint.
- [36] Ahogyan az alperes hatáskörével összefüggésben azt már a Kúria fentebb is rögzítette, a felperes ezzel kapcsolatos érvelése az alperesi határozat I. sz. mellékletében összegyűjtött kommunikációs tartalmak szerint nyilvánvalóan megalapozatlan. Nem felel meg a valóságnak ugyanis az, hogy csupán a termékkategóriákat jelölik meg, hiszen a Lavylites termékekre vonatkozó kereskedelmi kommunikáció vitathatatlanul tartalmaz gyógyhatás állításokat, egészségre vonatkozó, illetve egyéb állításokat. (Csupán két példát kiragadva, a „Lavyl 32 szájjápoló spray” reklámüzenete az, hogy „kideríthetetlen okú izületi problémák, daganatosodás, gyulladáshoz vezető megbetegedések, vérnyomás-és vércépzavarok, fejfájás, emésztési bajok oldódhatnak meg rendkívül rövid idő alatt”; a „Lavyl Auricum bőrregeneráló, kondicionáló, frissítő testspray”-re vonatkozó állítás a disztribútorok számára elérhető tájékoztató anyagokban és az előadásban pedig az volt, hogy „ Csontvelőgyulladásban reménytelennek prognosztizált esetekben gyógyultak meg betegek. A spray a szivacsos vagy a corticalis csontfelszínre permetezhető. Cukorbeteg, tartósan fekvő betegek esetében fellépő fekélyesedésre, felfekvéses panaszoknál, időskori vagy szteroid hatására fellépő pergamenbőrűség kezelésére alkalmazva a szer eredményesnek bizonyult.”)
- [37] A Kúria rámutat, egyébként sem lenne életszerű, hogy a jellemzően érzékeny hazai fogyasztó, aki csak az MLM hálózaton keresztül tudja megrendelni a terméket, tájékoztatás nélkül, csak a termék típusa, esetleg összetétele alapján vásároljon egy általa addig nem ismert, kifejezetten magas árfekvésű kozmetikai termékcsaládból.
- [38] A felperes további érve a jogsértésért való felelőssége hiányával összefüggésben az volt, hogy az MLM hálózat tagjaival nincs (szerződéses vagy bármilyen más) kapcsolata, ő csak egyfajta teljesítési segéd, aki „összetett adminisztratív szolgáltatást nyújt”, az MLM hálózat tagjainak cselekményei az Fttv. 9. §-a alapján neki nem tudhatók be, az MLM rendszer olyan mértékben különbözik a hagyományos disztribúciós rendszerektől, hogy a tagok magatartásáért kizárólag a rendszert üzemeltető Ltd. tartozhat felelősséggel.
- [39] A Kúria ezzel szemben megállapítja, hogy a felperes közvetlenül érdekelt a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítésében, eladásának ösztönzésében az alábbi körülményekre is figyelemmel.
- [40] A felperes kizárólagos hazai forgalmazó a kérdéses termékek vonatkozásában, sokáig az európai piacon is az egyetlen disztribútor volt. A felperes a forgalmazási tevékenységét kizárólag az MLM rendszer útján folytatja. Általánosságban is állítható, hogy az MLM rendszereken belül a termékek gyártójának és forgalmazójának a közvetlen érdekeltsége nyilvánvaló az egyes disztribútorok által tanúsított magatartások tekintetében, hiszen bevételeik egésze a disztribútorokhoz és az általuk tanúsított kereskedelmi gyakorlathoz köthető.
- [41] A felperes érdekeltségének vizsgálata során értékelendő szempont az is, hogy a felperesnek jelentős árbevétele keletkezett a termékek értékesítéséből.

Kfv.VI.37.538/2017/11.

- [42] Emellett a disztribútorok által üzemeltetett internetes portálokön található tájékoztatási anyagok tartalma számos azonosságot és hasonlóságot mutat, ami arra enged következtetni, hogy egy egységes kommunikációs stratégia áll a közzétett tájékoztatási gyakorlat mögött, ami az Ltd.-hez, mint a disztribútori szerződéseket megkötő gyártóhoz és a termékcsalád felelőséhez, valamint a felpereshez, mint hivatalos forgalmazóhoz köthető. Ezt támasztja alá, hogy az egyes disztribútorok honlapjáról letölthető prezentációk tartalma azonos a jogsértést az alpereshez bejelentő disztribútor által az alperes részére rendelkezésre bocsátott prezentáció tartalmával; továbbá a disztribútorok által közzétett terméktájékoztatók egységesek tartalmilag és formájukat tekintve is, hiszen a márka logóját használják.
- [43] Értékelendő körülmény volt az is, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlattól eltérő tartalmú, jogszerű kommunikáció nem ismert. A felperes és az Ltd. közötti bizományosi szerződésben a díjazás a felperes reklámköltségeit is magában foglalhatja. Figyelembe kell venni azt is, hogy a termékbemutató előadások során a felperes honlapján megrendelhető Lavylites termékek népszerűsítésére került sor. Nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy a felperes saját nevében kötötte a szerződéseket.
- [44] Fontos továbbá, hogy a disztribútorok egyben fogyasztók is, a disztribútorok által közvetített tájékoztatások mind a felperes és az Ltd. által közzétett kommunikáción alapulnak. Több, feltehetően a disztribútorok által közzétett tájékoztatásból, fórumról a www.lavylites.com webáruházhoz lehet eljutni. A forgalmazói oldalak (webáruházak, egyéb internetes felületek) nem tartalmazták az adott MLM forgalmazóra (személyre, annak elérhetőségeire) vonatkozó információkat, így csak a márkanév (ennélfogva annak hivatalos, egyedüli forgalmazója) jelent bármilyen jelzést a fogyasztó számára, emellett a felperes neve és számlaszáma jelenik meg kapcsolatként.
- [45] A meghallgatott tanúk megerősítették, hogy a disztribútorok felé a kommunikáció alapjául szolgáló anyagok a felperes és az Ltd. által szervezett terméktájékoztatókon kerültek kialakításra, továbbításra; az MLM tagok egymástól is átvették a termékbemutatókon megismert tájékoztatásokat.
- [46] A www.lavylites.com oldalon, amelyen a felperes a termékértékesítést végzi, közzétételre került, hogy a Hotel City Inn City termében heti rendszerességgel termék-és üzleti bemutató néven előadást tartanak, amely a honlapon megvásárolható termékek népszerűsítéséről és az MLM rendszer üzleti lehetőségeiről szól. A CI Szállodaüzemeltető Kft. nyilatkozata és a csatolt levelezések alapján megállapítható, hogy a Hotel City Inn City termében megrendezett előadások témája a felperes előtt ismert volt, mivel 2015. április 9-ig a felperes adta le az eseményteremre vonatkozó megrendelését.
- [47] A felperes alperes felé tett adatszolgáltatásában benyújtott egy sablonszerű felszólító levelet a webshop üzemeltetőknek a tartalom eltávolítására vonatkozóan, ami azt mutatja, hogy ráhatással képes lenni a kérdéses kereskedelmi kommunikációra (megjegyzendő, hogy ezt a bírság kiszabásánál az alperes kiemelt súlyú enyhítő körülményként értékelte).
- [48] A Kúria rámutat, hogy jelen ügyben a fenti körülményekre tekintettel a felperes közvetlen érdekeltsége, de érdekeltségén túl a kereskedelmi gyakorlatban és az értékesítési folyamatban való közreműködése is megállapítható.
- [49] A Kúria kiemeli, hogy az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerinti felelősségi szabály lényege, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért való felelősséget ahhoz köti, hogy kinek áll elsődlegesen, közvetlenül érdekében az adott kereskedelmi gyakorlat tárgyát képező áru értékesítése. A gazdaságilag érdekelt vállalkozások felelőssége anélkül is megállapítható, hogy bármilyen aktív magatartást tanúsítanak a jogsértés megvalósításában. Az Fttv. 9. §-a szerinti felelősségi szabályok pontosan azt szolgálják ugyanis, hogy azok a vállalkozások, amelyek a kereskedelmi kommunikációból származó haszon élvezői, ne bújhassanak ki a felelősség alól azáltal, hogy a kereskedelmi gyakorlat tényleges megvalósítását másokra bízzák.
- [50] Az Fttv. 9. §-a alapján, az ún. „érdek-elvre” tekintettel tehát a felperes felelős a saját maga, valamint a disztribútorok (MLM hálózat tagjai) által közzétett, a felperes kommunikációs

Kfv.VI.37.538/2017/11.

szándékait és gazdasági érdekeit tükröző kereskedelmi gyakorlatért, mivel megállapítható, hogy a felperes jelentős mértékben, magas árbevételt realizálva részesedik a Lavylites termékek különböző csatornákon keresztül történő értékesítéséből.

- [51] Az, hogy a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítésében, eladásának ösztönzésében való közvetlen érdekelttség más vállalkozások esetében is fennáll(hat), a felperes felelősségét nem érinti.
- [52] A felperes szerint sérti a jogállamiságnak az Alaptörvény B. cikk (2) bekezdése szerinti alapelvét, hogy az alperes nem tartja magát a korábbi gyakorlatához az MLM hálózat tagjai által folytatott kereskedelmi gyakorlat tekintetében.
- [53] A Kúria ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy eltérő ténybeli és jogi helyzetben, illetve megfelelő indokolás mellett az alperesnek lehetősége van arra, hogy eltérjen korábbi gyakorlatától anélkül, hogy megsértené a jogállamiság alapelvét.
- [54] A Kúria a bírságkiszabással összefüggésben hangsúlyozza, hogy a felperesnek a jogsértésért való felelősség megállapíthatóságával kapcsolatos, korábban az alperesi hatáskör megállapíthatósága kapcsán is felhozott érvei a bírságkiszabás körében sem relevánsak.
- [55] A Kúria megállapítja, hogy az alperes határozatának 221-233. pontjaiban alapos indokokat hozott fel a bírság összegének meghatározása során. Saját Bírságközleményének megfelelően egy több lépcsős eljárásban határozta meg a kiinduló- és alapösszeget, majd tekintettel volt a bírság maximális mértékére, mint korlátra is.
- [56] A Kúria a felperes azon érvével szemben, hogy az alperesnek nem a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett termékeknek a vizsgált időszakra vonatkozó árbevétele 5%-ából, hanem a jogsértéssel járó becsült költségekből (a reklámköltségekből) kellett volna kiindulnia, kiemeli, hogy az alperes Bírságközleményének 17. pontja vagylagosan fogalmaz. A bírság kiinduló összegének számításakor vagy a jogsértő tájékoztatás költségét (reklámköltséget) kell alapul venni, vagy a jogsértéssel érintett termékből a jogsértéssel érintett időszakhoz kapcsolódóan realizált árbevételt.
- [57] Ahogyan azt az alperesi határozat 223. pontja is leszögezte, jelen ügyben a jogsértés jellege miatt a reklámköltség nem adott megfelelő viszonyítási alapot, mivel a kommunikációs gyakorlat főként szóbeli tájékoztatásokon, előadásokon és személyes találkozókon keresztül valósult meg, amely kommunikációs csatorna költsége elhanyagolható mértékű annak potenciális hatásaihoz viszonyítva. Maga a felperes is arról számolt be, hogy a kérdéses tájékoztatásokkal kapcsolatban nem merült fel költsége. Ennek alapján megállapítható, hogy az alperes jogszerűen járt el, amikor a bírság kiinduló összegének meghatározásakor az árbevételt vette alapul (és nem a reklámköltséget).
- [58] Az alperes határozatának 229. pontjában rögzítette a bírságkiszabás során figyelembe vett kiemelt súlyosító körülményeket: azt, hogy a célzott fogyasztói kör egy része (betegsége miatt) sérülékeny; a termékek bizalmi jellegűek; a kereskedelmi gyakorlat hosszabb ideig tartott; illetve hogy a felperes és az Ltd. magatartása felróható volt, mivel nem érte el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felelt meg a társadalom értékítéletének. Az alperesi határozat 331. pontja kiemelt súlyú enyhítő körülményként azonosította a felperes esetében azt, hogy igyekezett az egyes MLM tagok jogsértő kereskedelmi gyakorlatát módosítani.
- [59] A Kúria hangsúlyozza, hogy a bírság összegének meghatározása az alperes anyagi mérlegelési jogköre keretében történik. A Pp. 339/B. §-ából az következik, hogy a bíróság vizsgálódásának arra kellett kiterjednie, hogy az alperes a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontok megállapíthatóak-e és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. Az elsőfokú bíróság döntésében kitért arra, hogy az alperes a mérlegelés szempontjából irányadó körülményeket számba vette és szempontjait részletezte. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság indokait meg nem ismételve megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt arról állást, hogy az alperes jogszerűen alkalmazta a jogkövetkezményeket. A Kúria megállapítja, hogy a bíróságok nem

Kfv.VI.37.538/2017/11.

mulasztották el annak értékelését, hogy az alperes bírságkiszabását miért találták megalapozottnak, a jogerős ítélet megfelel a Pp. 339/B. §-ában foglaltaknak. Az első-és másodfokú bíróságnak, illetve a Kúriának a bírság összegének megállapítását illetően nincs felülmérlegelési joga.

- [60] Összegezve a fentieket, a Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság törvényesen és pontosan állapította meg a tényállást és érdemben jogszerű döntést hozott. A másodfokú bíróság ítélete nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket: nem sért anyagi jogi normát, illetve olyan eljárási szabályt sem, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt. A Kúria a jogerős ítéletet ezért a Pp. 275. § (3) bekezdését alkalmazva hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [61] *Az Fttv. 10. § (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt akkor jár el a Gazdasági Versenyhivatal, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.*
- [62] *Az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerinti felelősségi szabály lényege, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért való felelősséget ahhoz köti, hogy kinek áll elsődlegesen, közvetlenül érdekében az adott kereskedelmi gyakorlat tárgyát képező áru értékesítése. A gazdaságilag érdekelt vállalkozások felelőssége anélkül is megállapítható, hogy bármilyen aktív magatartást tanúsítanak a jogsértés megvalósításában.*
- [63] *Az, hogy a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítésében, eladásának ösztönzésében való közvetlen érdekelttség több vállalkozás esetében is fennállhat, az egyes vállalkozások saját felelősségét nem érinti.*

Záró rész

- [64] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapulvételével a felperes kérésére tárgyaláson bírálta el.
- [65] A Kúria a perköltségről a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött.
- [66] A felperes a feljegyzett felülvizsgálati illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése és a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapulvételével viseli.
- [67] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2018. március 28.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Gyurán Ildikó s. k. bíró